

оприлюдненню на офіційних веб-сайтах та у засобах масової інформації, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб підлягає інформація про процедури та результати прийняття рішень і провадження діяльності у сфері вищої освіти. Також обов'язковим є громадське обговорення бюджету ЗВО, його видатки та доходи, стан майна закладу вищої освіти та порядок його використання.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-040-7-46>

ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ

Розгон О. Г.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри адміністративного права,

процесу та адміністративної діяльності

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

м. Дніпро, Україна

Сьогодні Україною приймається низка заходів, спрямованих на удосконалення процедур державної реєстрації. Зокрема, такі зміни стосуються державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Як зазначає С. Регелюк, ще у листопаді 2020 року, у Верховній Раді України було зареєстровано законопроект за № 4338 «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з впорядкуванням діяльності у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень та у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», спрямований на покращення надійності та безпеки реєстрів підприємств та нерухомості [1].

Необхідно відмітити, що поряд із удосконаленням процедури державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, адміністративно-правова протидія правопорушенням у цій сфері також вимагає перегляду та впровадження новацій. Значною мірою це стосується суб'єктів адміністративно-правової протидії таким правопорушенням.

Зауважимо, що відповідно до статті 6 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 № 1952-IV, систему державної реєстрації прав становлять: а) Міністерство юстиції України та його територіальні органи;

б) Суб'єкти державної реєстрації прав: виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська, Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації; в) Державні реєстратори прав на нерухоме майно (далі – державні реєстратори). При цьому виконавчі органи сільських, селищних та міських рад (крім міст обласного та/або республіканського Автономної Республіки Крим значення) набувають повноважень у сфері державної реєстрації прав відповідно до цього Закону в разі прийняття відповідною радою такого рішення [2, с. 123].

Наведених суб'єктів у цілому можна вважати загальними суб'єктами протидії правопорушенням у сфері державної реєстрації, адже вони провадять діяльність щодо «надання законності» відповідній процедурі.

Це витікає із самої природи державної реєстрації, коли відбувається певна послідовність дій: отримання документів для державної реєстрації прав, формування та реєстрація заяви в базі даних заяв; виготовлення електронних копій документів, поданих для державної реєстрації прав, шляхом сканування (у разі подання документів у паперовій формі); встановлення черговості розгляду заяв, зареєстрованих у базі даних заяв; перевірка документів на наявність підстав для зупинення розгляду заяви, зупинення державної реєстрації прав, відмови у проведенні державної реєстрації прав та прийняття відповідних рішень; прийняття рішення про державну реєстрацію прав; відкриття розділу в Реєстрі та/або внесення до відкритого розділу або спеціального розділу Реєстру відповідних відомостей про речові права та їх обтяження, про об'єкти та суб'єктів цих прав; формування витягу з Реєстру про проведену державну реєстрацію прав для подальшого використання заявником; видача/отримання документів за результатом розгляду заяви [3].

Втім, необхідно пам'ятати, що посадові особи наведених суб'єктів і самі можуть виступати в якості правопорушників. Приміром, це стосується відповідальності державних реєстраторів, як спеціальних суб'єктів за статтею 166-23 Кодексу України про адміністративні правопорушення [4].

Суб'єкт, наділений адміністративно-юрисдикційними повноваженнями за наведеною статтею і може вважатися найголовнішим у системі адміністративно-правової протидії.

Спираючись на положення Кодексу України про адміністративні правопорушення відмітимо, що повноваженнями щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення за статтею 166-23 наділений центральний орган виконавчої влади, що формує та реалізує державну політику у сфері державної реєстрації речових прав на

нерухоме майно та їх обтяжень, та його територіальних органів [4], тобто Міністерство юстиції.

Це підтверджується тим, що відповідно до статті 7 «Повноваження Міністерства юстиції України у сфері державної реєстрації прав» Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 № 1952-IV, одним із повноважень Мінюсту є складення протоколів про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених КУпАП (пункт 8). У свою чергу, відповідно до статті 8 «Повноваження територіальних органів Міністерства юстиції України», складати протоколи про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених КУпАП мають право також територіальні органи Мінюсту (пункт 3) [5].

Водночас, матеріали за справами про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-23 КУпАП розглядаються районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями), що закріплено статтею 221 КУпАП [4].

Таким чином, можна виділити двох ключових суб'єктів, наділених адміністративно-юрисдикційними повноваженнями у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень – це Міністерство юстиції України (його територіальні органи) та районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді).

Що стосується оптимізації суб'єктів адміністративно-правової протидії правопорушенням у сфері державної реєстрації в Україні можна звернутися до законопроекту, згаданого нами на початку. За словами першого заступника Міністра юстиції Є. Горовця, законопроектом пропонується з 1 січня 2022 року позбавити Міністерство юстиції повноважень щодо прийняття рішень про скасування реєстраційних дій у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань і про скасування рішень про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Натомість буде передбачено виключно судовий порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності державних реєстраторів, суб'єктів державної реєстрації у цих сферах [1]. Наведену пропозицію можна оцінити схвально, але із застереженням на тому, що позбавлення Мінюсту відповідних повноважень одночасно перенесе їх у площину обов'язків, що покладатимуться вже на адміністративні суди. Поряд із переважанням судової гілки влади це може призвести також до збільшення корупційних ризиків вже у площині професійної діяльності суддів.

Література:

1. Регельок С. Можлива зміна прав та повноважень у сфері державної реєстрації. URL: <https://eba.com.ua/mozhlyva-zmina->

prav-ta-povnovazhen-u-sferi-derzhavnoyi-reyestratsiyi/ (дата звернення 07.10.2020).

2. Навчальний посібник з надання адміністративних послуг для адміністраторів центрів Дії (центри надання адміністративних послуг): Посібник / Андрєєв О.В., Гугля О.С., Маценко М.М., Ткач Н.О., Шамрай Н.В. Київ, 2020. 263 с.

3. Порядок проведення державної реєстрації прав. Тренінг для персоналу ЦНАП. Державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. URL: <https://tsnap.ulead.org.ua/staff-training/page/2/> (дата звернення 07.10.2020).

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.

5. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 51. Ст. 553.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-040-7-47>

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИКІВ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА

Уткіна Г. А.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри спеціальних дисциплін та професійної підготовки
Донецького юридичного інституту
Міністерства внутрішніх справ України
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Доцюк Т. К.

*кандидат історичних наук,
доцент кафедри загально-правових дисциплін
Донецького юридичного інституту
Міністерства внутрішніх справ України
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Динамічність суспільних трансформацій комплексно впливає на формування культури, мови, традицій, історичної пам'яті,